

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

El secret no pot ser la norma

Volent convertir en súbdits els ciutadans

El debat de l'informe del Tribunal de Comptes a la comissió de Finances del Consell General aquest mes de maig ens ha portat la mala notícia que els grups parlamentaris de la majoria que dona suport al Govern defensen amagar els comptes de BPA i de l'AREB que aquell Tribunal fa anys que vol examinar. Lamentable i, també, democràticament inadmissible. Fins ara donaven suport a la petició del Tribunal de Comptes tot i que deixaven que fos el ministre que es negués a satisfer-la. Ara ja no dissimulen.

El 26 d'abril, en aquesta Plaça del Poble, vaig deixar en evidència la situació anormal en la qual es troben les nostres institucions en aquesta qüestió del secret, davant la dimensió desconeguda de l'estat i situació dels préstecs concedits amb la garantia prestada pel Govern, arran de la pandèmia.

Dos anys després de l'atorgament dels primers préstecs, garantits per l'Estat andorrà, destinats a ajudar les empreses confrontades a una caiguda dràstica, si no total, de la seva activitat a causa dels confinaments lligats a la Covid-19, no sabem res de la situació ni dels retorns ni, tampoc, si hi ha molts o pocs préstecs que no s'estiguin retornant.

A casa nostra el Govern ha imposat, davant una silenciosa i silenciada oposició, una opacitat absoluta en aquesta qüestió.

Portem massa temps observant que el Govern i el Consell General declaren secretes qüestions que són, han de ser, públi-

ques.

Fent referència a una situació de fora de les nostres fronteres Antoni Puigverd va publicar a *La Vanguardia* del 4 de maig del 2022 unes reflexions que són, al meu entendre, totalment d'aplicació a l'actual situació andorrana:

“Una democràcia pot anar molt malament, pot tenir problemes econòmics, patir conflictes territorials i mil dificultats més. Però no pot fer mai olor de podrit per raons de secretisme. La raó d'Estat és una excusa impròpia de la democràcia, ja que l'Estat no és res en democràcia sense la seva gent. Preciso: la democràcia no és res sense tota la seva gent; no pot prescindir ni d'aquells que no estan a favor de les lleis tal com estan escrites avui.”

L'actitud de la majoria no es correspon ni a l'esperit ni a la lletra de la Constitució

Doncs això mateix és el que penso.

L'actitud de la majoria, igual que el capteniment del ministre de Finances davant els requeriments del Tribunal de Comptes, no es correspon ni a l'esperit ni a la lletra de la Constitució.

Sembla més aviat inspirada d'aquella frase que diu el rei Torrismondo en una tragèdia de Torcuato Tasso del segle XVI: “No és bo confiar els secrets d'Estat al *populatxo* ignorant.”

Sí, aquesta és la visió dels líders polítics del país que encapçalen les enquestes d'opinió. Però arreu on s'esdevenen aquestes maniobres per amagar documentació que afecta els pressupostos públics és inevitable malpensar. Mantenint la foscor es vol amagar que hi ha sectors de l'Estat que actuen amb poder absolut i arbitrari.

Ho veiem en la qüestió dels préstecs-Covid a empreses garantits pel Govern. La ciutadania pot conèixer llegint el BOPA els noms i cognoms de les persones (algunes menors d'edat) i famílies que reben beques i ajudes per a l'habitatge però no té dret a saber les empreses que han estat, legítimament, ajudades a sortir del mal pas de la crisi.

És a dir, que en la versió actual de la democràcia andorrana el Govern i els grups parlamentaris de la seva majoria s'atribueixen el dret exclusiu a decidir el que convé o no convé saber a la ciutadania del nostre Estat.

En aquesta democràcia constitucionalment devaluada hi ha qui pot decidir, passant pel damunt del comú de les ciutadanes i dels ciutadans, què podem saber i què hem d'ignorar.

És a dir que, al capdavant, ja no som ciutadans. Som súbdits, com abans de la Constitució.

Si no fos així, si volguessin respectar la Constitució tal com ho van prometre o jurar en assumir els seus càrrecs institucionals, haurien de recordar que en la democràcia constitucional el secret no pot ser una norma oportunista d'estira-i-arronsa.